

THE POLITICAL THOUGHT AND POLITICAL ROLE
OF THONG-IN PHURIPHAT.

MISS PEERAYA KOOWATTANASIRI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of History

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-771-4

แนวคิดและบทบาททางการเมืองของทองอินทร์ ภูริพัฒน์

นางสาวพีรยา คุ้มณะศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประวัติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-771-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016354

I10306791

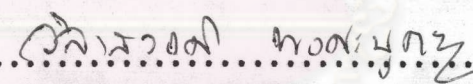

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวคิดและบทบาททางการเมืองของทองอินทร์ ภูริพัฒน์
โดย นางสาวนิรยา คุ้มณะศิริ
ภาควิชา ประวัติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ฉลอง สุนทราวาณิชย์

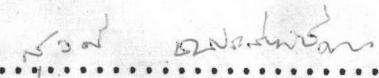
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

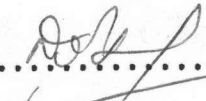

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์วิลาสวงศ์ พงศบุตร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ฉลอง สุนทราวาณิชย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวดี ธนประสิทธิ์พัฒนา)

.....กรรมการ
(อาจารย์สุวิมล รุ่งเจริญ)

พริยา ตูวัฒนศิริ : แนวความคิดและบทบาททางการเมืองของทองอินทร์ ภูริพัฒน์
(THE POLITICAL THOUGHT AND POLITICAL ROLE OF THONG-IN PHURIPHAT)

อ.ที่ปรึกษา : อ.ฉลอง สุนทรวาณิชย์, 346 หน้า. ISBN 974-577-771-4

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 นับเป็นการเปิดโอกาสให้นักการเมืองที่มาจาก
ท้องถิ่นต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเมืองระดับชาติ นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ เป็น
นักการเมืองอีกผู้หนึ่งที่ได้รับการเลือกตั้งจากราชบุรีจังหวัดอุบลราชธานีติดต่อกันถึง 4 สมัย ตั้งแต่พ.ศ.
2476-2490 แนวคิดและบทบาททางการเมืองที่ปรากฏ แสดงให้เห็นว่าทองอินทร์มีแนวคิดทางการเมือง
ที่เชื่อมั่นในการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญและมีแนวคิดในเรื่องการสร้างชาติที่เน้นการพัฒนา เศรษฐกิจและ
สังคมลงสู่ภูมิภาค แนวคิดทั้งสองประการข้างต้นมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันและเป็นปัจจัยผลักดันให้ทองอินทร์
เข้าไปมีบทบาททางการเมือง และเป็นสภาผู้แทนราษฎรที่บทบาทสำคัญคนหนึ่งในการเมืองไทยระหว่าง
พ.ศ. 2476-2492

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

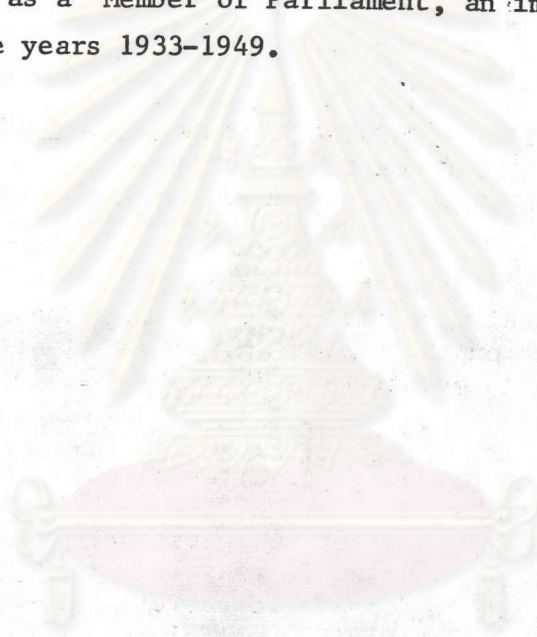
ภาควิชา ประวัตินิติศาสตร์
สาขาวิชา ประวัตินิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติกร พริยา ตูวัฒนศิริ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา [Signature]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

PEERAYA KOOWATTANASIRI : THE POLITICAL THOUGHT AND POLITICAL
ROLE OF THONG-IN PHURIPHAT. THESIS ADVISOR : CHALONG SOONTRAVANICH.
346 pp.

The revolution of 1932 gave local politicians from various regions an opportunity to air their opinions in national politics. Thong-in Phuriphath was one elected politician who represented Ubon Ratchathani province during four parliaments between 1933 and 1947. His thought and role in politics reveal that Thong-in believed in constitutional rule, and in economic and social development of the rural areas. Both standpoints were inter-related, and gave Thong-in, as a Member of Parliament, an important role in Thai politics during the years 1933-1949.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประวัตินิติศาสตร์
สาขาวิชา ประวัตินิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2532.....

ลายมือชื่อนิติกร พิชยา สุวณิชเจริญ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของอาจารย์ ฉลอง สุนทรวาณิชย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งนอกจากจะเป็น "ครู" ผู้ควบคุมการวิจัยแล้ว ยังเป็น "ครู" ที่ให้ความดูแล อบรมสั่งสอน ตลอดจนให้กำลังใจและความเชื่อมั่นแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด

และวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับการปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นอีก ด้วยคำชี้แนะจากกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทั้ง 3 ท่านคือ ศาสตราจารย์ วิลาสวงศ์ พงศบุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวดี ธนประสิทธิ์พัฒนา และอาจารย์สุวิมล รุ่งเจริญ ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นอกจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบที่กล่าวนามมาข้างต้น ผู้เขียนยังได้รับคำแนะนำ ความช่วยเหลือทุกอย่างทุกประการ จากอาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอาจารย์สายชล สัตยานุรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รองศาสตราจารย์ ชิดา สาระยา อาจารย์ผู้สอนวิชาสัมมนา ซึ่งได้กรุณาช่วยพัฒนาความคิดในการทำวิทยานิพนธ์ในเบื้องต้น และอาจารย์ ดร. ชีรวัด ณ บ่อมเพชร

ขอกราบขอบพระคุณ มุลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ที่ได้กรุณาอนุมัติทุนจำนวนหนึ่งเพื่ออุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้

ที่สำคัญยิ่ง ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณยายบังอร ภูริวัฒน์และครอบครัว ตลอดจนผู้กรุณาให้สัมภาษณ์อีกหลายท่านซึ่งไม่อาจกล่าวนาม ณ ที่นี้ได้ครบ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ามาช่วยเล่าประสบการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่ศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้รับ ถูกนำมาอ้างอิงประกอบคำอธิบายในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย

ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ในกองจดหมายเหตุแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดรัฐสภา สถาบันวิทยบริการ ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย และหอสมุดคณะอักษรศาสตร์ หอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสยามสมาคม

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ร่วมสถาบัน ทั้งที่เป็นรุ่นพี่ รุ่นเดียวกัน และรุ่นน้องทุกคน รวมถึงเพื่อนผู้สนใจ "อีสานศึกษา" ซึ่งได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจมาโดยตลอด

ท้ายสุดนี้ ผู้อยู่เบื้องหลังที่เป็น "ผู้ให้" แก่ผู้เขียนมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นการอบรมสั่งสอน และการสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน คือ พ่อ แม่ พี่น้อง และญาติมิตรทุกคน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ผู้เขียนไม่อาจกล่าวได้เพียงคำพูดขอบคุณ

พิรยา คุวณะศิริ

26 เมษายน 2533

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2. สภาพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทศวรรษ 2470.....	6
3. ภูมิหลังและแนวคิดทางการเมืองระยะแรก (พ.ศ.2447-2476).....	21
4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2476-2481 : พัฒนาการของแนวคิดทางการเมือง.....	44
5. แนวคิดและบทบาทในสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 3: การปรับเปลี่ยนท่าที ทางการเมือง.....	165
6. การต่อสู้ทางการเมืองและการฟื้นฟูระบอบประชาธิปไตย (พ.ศ.2487-2492).....	276
7. บทสรุป.....	329
บรรณานุกรม.....	333
ประวัติผู้เขียน.....	346